

Briselē, 2.6.2014.
COM(2014) 408 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Īrijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas stabilitātes programmu 2014. gadam

{SWD(2014) 408 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Īrijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas stabilitātes programmu 2014. gadam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu³,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas⁴,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Komisijas priekšlikumam sākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – "Eiropa 2020" –, kam pamatā ir ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jārikojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.
- (2) Padome 2010. gada 13. jūlijā, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2010.–2014. gads) un 2010. gada 21. oktobrī – lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm, kas kopā veido "integrētās

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

³ COM(2014) 408 *final*.

⁴ P7_TA(2014)0128 un P7_TA(2014)0129.

pamatnostādnes". Dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes ekonomikas un nodarbinātības politikā.

- (3) Valstu vai to valdību vadītāji 2012. gada 29. jūnijā pieņēma lēmumu par Izaugsmes un darbavietu paktu, kas ir saskaņots pamats rīcībai valstu, ES un eurozonas līmenī, izmantojot visas iespējamās sviras, instrumentus un politikas jomas. Viņi pieņēma lēmumu par dalībvalstu līmenī veicamo rīcību, jo īpaši paužot pilnīgu apņemšanos sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus un īstenot konkrētai valstij adresētos ieteikumus.
- (4) Līdz 2013. gada decembrim Īrija īstenoja makroekonomikas korekciju programmu. Tādējādi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 472/2013 12. pantu minētās programmas laikā tai nepiemēroja Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada uzraudzību un izvērtēšanu. Ņemot vērā makroekonomikas korekciju programmas veiksmīgo pabeigšanu Īrijā, tai tagad vajadzētu būt pilnībā integrētai Eiropas pusgada sistēmā.
- (5) Komisija 2013. gada 13. novembrī pieņēma otro Gada izaugsmes pētījumu⁵, iezīmējot 2014. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Tajā pašā dienā, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, Komisija pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu⁶.
- (6) Eiropadome 2013. gada 20. decembrī apstiprināja prioritātes, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti, fiskālo konsolidāciju un rīcību izaugsmes sekmēšanai. Tā uzsvēra vajadzību īstenot diferencētu, uz izaugsmi vērstu fiskālo konsolidāciju, atjaunot parastos kreditēšanas nosacījumus ekonomikai, sekmēt izaugsmi un konkurētspēju, risināt bezdarba problēmu, novērst krīzes sociālās sekas un modernizēt valsts pārvaldi.
- (7) Komisija 2014. gada 5. martā publicēja padziļinātā pārskata rezultātus par Īriju⁷, pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu un ņemot vērā ekonomikas korekciju programmas veiksmīgo pabeigšanu Īrijā un tādējādi arī apstākli, ka Īrijai tagad vajadzētu būt pilnībā integrētai Eiropas pusgada sistēmā. Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka Īrijas neseno pabeigtā makroekonomikas korekciju programma bija noderīgs rīks, lai pārvaldītu ekonomiskos riskus un samazinātu nelīdzsvarotību. Tomēr atlikušajai makroekonomikas nelīdzsvarotībai ir nepieciešama uzraudzība un izšķiroša politiska rīcība. Jo īpaši finanšu nozares attīstība, privātā un valsts sektora parādsaistības un līdz ar to lielās bruto un neto ārējās saistības, un situācija darba tirgū norāda, ka riski joprojām pastāv.
- (8) Īrija 2014. gada 17. aprīlī iesniedza 2014. gada valsts reformu programmu un 2014. gada 29. aprīlī – stabilitātes programmu 2014. gadam. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (9) Stabilitātes programmā 2014. gadam ietvertās budžeta stratēģijas galvenie mērķi ir koriģēt pārmērīgo budžeta deficītu līdz 2015. gadam un sasniegt vidējā termiņa mērķi līdz 2018. gadam. Programmas mērķis ir līdz 2015. gadam samazināt deficītu zem 3 % no IKP saskaņā ar ieteikumu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. Programmā ir apstiprināts vidējā termiņa mērķis, proti, līdzsvarots budžeta stāvoklis strukturālā izteiksmē, kas ir saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu. Pēc 2015. gada laikposmā no 2016. gada līdz 2018. gadam programmā noteikts budžeta pamatdeficīta samazinājums par apmēram vienu procentpunktu no

⁵ COM(2013) 800 *final*.

⁶ COM(2013) 790 *final*.

⁷ SWD(2014) 79 *final*.

IKP gadā. Tās mērķis ir samazināt parādu no gandrīz 124 % no IKP 2013. gadā līdz 107 % no IKP 2018. gadā. Makroekonomikas scenārijs, uz kuru pamatojas programmā sniegtās budžeta prognozes, pamatā saskan ar Komisijas 2014. un 2015. gada prognozēm, nelielas atšķirības ir tikai pieprasījuma komponentēs. To ir apstiprinājusi neatkarīga struktūra (Īrijas Fiskālā konsultatīvā padome). Tomēr iestāžu prognoze programmas turpmākajiem gadiem ir optimistiska. Turklāt budžeta mērķu sasniegšanai 2015. gadā nav sniegts pietiekami detalizēts pasākumu izklāsts. Tā rezultātā Komisijas prognoze par deficītu 2015. gadā ir augstāka nekā Padomes ieteiktais mērķis. Pamatojoties uz Padomes veikto programmas izvērtējumu un Komisijas prognozi, ievērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, Padome uzskata, ka programmas mērķi atbilst Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām, taču no 2015. gada tie jāpapildina ar konkrētiem pasākumiem. Ir veikti nozīmīgi pasākumi, lai uzlabotu Īrijas fiskālā regulējuma svarīgus aspektus un datu sniegšanas kvalitāti un savlaicīgumu. Taču vidēja termiņa budžeta plānu pamatā nav precīzi noteiktu korekciju pasākumu un šie plāni ir jāpārskata, pieņemot lēmumus par gada budžetu. Vidēja termiņa izdevumu griesti nav pietiekami ierobežoti ar juridiski saistošām konkrētām korekcijām.

- (10) Nodokļu reformas ir veicinājušas fiskālās korekcijas, taču vēl ir iespēja uzlabot nodokļu sistēmas efektivitāti un panākt labvēlīgāku izaugsmi. Nodokļu uzlikšanas īpašumam forma ir mainīta no darījumu nodokļa uz regulāru nodokli, kura aprēķina pamatā ir mājokļa īpašuma vērtība, tomēr nodokļu bāze joprojām ir šaura, jo uz noteiktiem īpašuma veidiem nodokļu regulējums joprojām neattiecas. Darbaspēka nodokļu sistēma ir sadrumstalota un sarežģīta, nodokļu bāzi patērīna un vides nodokļiem sašaurina samazinātās likmes un atvieglojumi, lai arī šādi nodokļi labāk veicina izaugsmi. Nulles un samazinātas PVN nodokļa likmes samazina PVN efektivitātes rādītāju zem ES vidējā rādītāja. Samazinātas PVN nodokļa likmes tiek plaši izmantotas [ienākumu] pārdales nolūkos, lai arī tās nav efektīvs un mērķtiecīgs politikas rīks neaizsargāto iedzīvotāju grupu aizsardzībai. Pastāv iespēja uzlabot vides nodokļu instrumentu efektivitāti un pārtraukt videi kaitīgas subsīdijas.
- (11) Lai arī Īrijas iedzīvotāji ir samērā gados jauni, valsts veselības aprūpes izdevumu rādītājs 2012. gadā bija viens no augstākajiem ES – 8,7 % no NKI, būtiski pārsniedzot ES vidējo rādītāju, kas ir 7,3 % apmērā. Ņemot vērā pašreizējās grūtības veselības [aprūpes] budžeta pārvaldībā, sagaidāmais demogrāfiskais spiediens iedzīvotāju novecošanas dēļ nozīmē, ka saglabāt sniedzamo pakalpojumu līmeni varēs tikai tad, ja vidējā termiņā un ilgtermiņā tiks panākts ienesīgums. Tiek prognozēts, ka demogrāfiskā spiediena dēļ ar veselību saistītie izdevumi līdz 2060. gadam palielināsies par 1,2 procentpunktiem no NKI. Veselības [aprūpes] jomas problēmas ir daudzšķautņainas. Finanšu pārvaldība un uzskaites sistēmas un procesi ir sadalīti starp daudziem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem. Tas rada kavējumus un šķēršļus informācijas vākšanā un apstrādē. Tāpat tas traucē izdevumu uzraudzību veselības aprūpes jomā un kavē īstenot centienus nodrošināt ienesīgumu un līdzekļu atbilstošu piešķiršanu. Vēl viena problēma ir lielie izdevumi par zālēm, kuru salīdzinoši liela daļa ir izdevumi par ambulatoro pacientu zālēm.
- (12) Īrija saskaras ar bezdarba problēmām, jo īpaši ilgstoša bezdarba un jauniešu bezdarba problēmām, un joprojām ir liela daļa darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju ar zema līmeņa prasmēm, kā rezultātā rodas nevienlīdzība un prasmju neatbilstība. Nesen veiktās darba tirgus nostiprināšanas rezultātā ilgstošā bezdarba rādītājs pakāpeniski ir samazinājies, tomēr tas joprojām ir augsts un turpina palielināties kā īpatsvara rādītājs uz kopējā bezdarba fona – 2013. gada beigās tas bija 61 % no kopējā

bezdarba rādītāja. Jauniešu bezdarba rādītājs 2012. gada beigās un 2013. gada sākumā pārsniedza 30 %. Turklāt to jauniešu īpatsvars, kuri nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā, laikposmā no 2007. gada līdz 2012. gadam palielinājās par astoņiem procentpunktiem un sasniedza 18,7 %, tad samazinājās līdz 16,1 %, tomēr tas joprojām ir augstākais rādītājs ES. Saskaņā ar shēmas "Garantija jauniešiem" mērķiem risinājums, aptverot visus skartos jauniešus, ir jāatrod četru mēnešu laikā. Līdz ar līdzsvara atjaunošanu ekonomikā ir radusies prasmju neatbilstība, kas pārkvalifikācijas un prasmju uzlabošanas dēļ rada problēmas izglītības un mācību sistēmai. Turklāt arī iesaistīšanās mūžizglītībā rādītājs ir zemāks par ES vidējo rādītāju (7,3 % salīdzinājumā ar 10,7 % 2013. gadā).

- (13) Īrijā ir lielākais tādu personu īpatsvars ES, kuras dzīvo mājāsaimniecībās ar ļoti zemu nodarbinātības intensitāti, un tas rada nopietnas sociālas problēmas. Jau pirms krīzes šis rādītājs pārsniedza ES vidējo rādītāju un palielinājās no 14,3 % 2007. gadā līdz 24,2 % 2011. gadā. Zema nodarbinātības intensitāte ir īpaši smaga problēma mājāsaimniecībās, kurās ir viens vecāks ar bērniem. Tas ir veicinājis Īrijā bērnu nabadzības vai sociālās atstumtības risku palielināšanos un saasina nevienlīdzību sieviešu līdzdalībai darba tirgū: 2013. gadā sieviešu līdzdalības rādītājs bija 67,2 % salīdzinājumā ar 83,4 % rādītāju vīriešu līdzdalībai. Tā rezultātā uzmanība tika pievērsta bērnu aprūpes iespēju nodrošinājumam un pieejamībai, kā trūkums ir būtisks šķērslis tam, lai vecāki atrastu darbu un izklūtu no nabadzības. Darba tirgu ietekmē arī bezdarba slazdi. Vienkāršotā bezdarbnieku pabalstu struktūra, kurus izmaksā saskaņā ar Darba meklētāju pabalstu un atlīdzību sistēmu, tas, ka darba meklētāja pabalsts tiek piešķirts uz neierobežotu laiku, un, atsākot strādāt, vairs netiek maksātas papildu piemaksas (jo īpaši pensiju piemaksa un veselības apdrošināšanas karte), nozīmē, ka ilgstošiem bezdarbniekiem ar zemu ienākumu potenciālu un – atkarībā no ģimenes apstākļiem – arī citām darba ņēmēju kategorijām kompensācijas likmes ir salīdzinoši augstas.
- (14) Aizdevumi MVU joprojām tiek izsniegti negribīgi, kam par iemeslu ir maza aktivitāte aizdevumu pieprasīšanā un to piedāvājuma ierobežojumi, jo MVU joprojām ir liels aizņemto līdzekļu īpatsvars un tos ietekmē vājais iekšzemes pieprasījums, savukārt bankām ir jāturpina gūt panākumus, ilgtspējīgi risinot MVU izsniegto ienākumus nenesošu aizdevumu problēmu. *Red C* jaunākajā pētījumā redzams, ka no 40 % to MVU, kuri lūdza bankas aizdevumu laikā no 2012. gada oktobra līdz 2013. gada martam, 19 % saņēma atteikumu. 2009. gada beigās tika izveidota kredītu uzraudzības iestāde (*Credit Review Office*), lai darbotos par starpnieku starp aizdevējiem un iespējamajiem aizņēmējiem MVU, kuriem iepriekš aizdevums ir ticis atteikts. Lai arī minētās iestādes ietekme bija pozitīva, tomēr tā līdz šim brīdim šķiet neliela, daļēji tas skaidrojams ar iesniegto sūdzību nelielo skaitu. Ieguldījumu veikšanai MVU ir ļoti atkarīgi no banku finansējuma, un citi finansējuma avoti, kas nav bankas, ir vāji attīstīti, lai arī šobrīd tiek izskatītas dažas alternatīvas, tostarp aizdevumu fondi. Ekonomikai atkopjoties un iekšzemes pieprasījumam atgūstot apjomu, iespējams, saasināsies piedāvājuma ierobežojumi, ja vien kredīta kanāli netiks atbilstoši atjaunoti – kas ir būtiski izaugsmei. Lai uzlabotu finansējuma pieejamību MVU, ir izveidotas īpašas shēmas un fondi, piemēram, Aizdevumu garantijas shēma, Mikrouzņēmumu aizdevumu finansēšanas shēma un trīs fondi MVU, taču līdz šim brīdim tie netiek aktīvi izmantoti.
- (15) Neraugoties uz reformām banku nozarē, kas veiktas nesen pabeigtās finansiālās palīdzības programmas ietvaros, joprojām ir daudz būtisku problēmu, kuras jārisina. Šīs problēmas detalizēti tika analizētas Komisijas 2014. gada padziļinātajā pārskatā

par Īriju. Trīs galveno iekšzemes banku ienākumus nenesošo aizdevumu apjoms 2013. gada jūnijā bija gandrīz 27 % no visiem aizdevumiem. Neraugoties uz nesenu veikto saistību un aktīvu īpatsvara samazināšanu, privātā sektora parāds joprojām ir viens no augstākajiem ES, un tas joprojām ir drauds finanšu stabilitātei un slogs ekonomikai. Mājsaimniecību un MVU saistību un aktīvu īpatsvara samazināšana ir nepietiekama, un banku un MVU bilancu sakārtošana ir būtiska kredīta kanālu atjaunošanai. Banku aizdevumu apjoms turpina samazināties un banku nozare joprojām cenšas atgūt rentabilitāti, ko daļēji ietekmē neizdevīgo hipotēku (zema ienesīguma vēsturisko aktīvu) lielais skaits/apjoms banku bilancēs.

- (16) Izmaksas saistībā ar līgumu izpildes panākšanu ir augstas. Juristu honorāri ir šo izmaksu lielākā daļa un atbilst 18,8 procentpunktiem, un lielas juridisko pakalpojumu izmaksas ietekmē visu uzņēmumu, tostarp MVU, izmaksu struktūru. Turklāt – atšķirībā no pārējiem profesionālajiem pakalpojumiem –, kopš krīzes sākuma juridisko pakalpojumu izmaksas nav samazinājušās, kas daļēji skaidrojams ar nepietiekamo konkurenci. Makroekonomikas korekciju programmas ietvaros iestādes ir apņēmušās veikt reformas juridisko pakalpojumu jomā. 2011. gadā tās publicēja Juridisko pakalpojumu regulējuma aktu, kas vēl ir jāsteno. Tiesu un tiesu iestāžu administratīvie resursi ir pārāk ierobežoti, lai nodrošinātu aktīvu pirmstiesas lietu apstrādi, kas noved pie kavēšanās lietu iztiesāšanā un palielina izmaksas. Turklāt pastāv būtiski trūkumi, lai Īrija spētu atbilstoši vākt datus par tiesu sistēmas kvalitāti un efektivitāti.
- (17) Eiropas pusgada ietvaros Komisija ir vispusīgi izanalizējusi Īrijas ekonomikas politiku. Komisija ir izvērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu. Vērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Īrijā, bet arī atbilstību ES noteikumiem un norādēm, jo ir jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu. Tās ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1.–7. ieteikumā.
- (18) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi Īrijas stabilitātes programmu, un tās atzinums⁸ ir īpaši atspoguļots turpmāk izklāstītajā 1.–2. ieteikumā.
- (19) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi valsts reformu programmu un stabilitātes programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti turpmāk izklāstītajā 1., 3., 5. un 6. ieteikumā.
- (20) Turklāt Eiropas pusgada ietvaros Komisija ir veikusi ekonomikas politikas izvērtējumu visai eurozonai. Pamatojoties uz šo izvērtējumu, Padome ir sagatavojusi konkrētus ieteikumus, kas ir adresēti dalībvalstīm, kuru valūta ir euro. Arī Īrijai būtu jānodrošina minēto ieteikumu pilnīga un savlaicīga īstenošana,

AR ŠO IESAKA Īrijai laikposmā no 2014. līdz 2015. gadam rīkoties šādi.

1. Pilnībā izpildīt 2014. gada budžetu un, budžeta stratēģiju papildinot ar papildu strukturāliem pasākumiem, līdz 2015. gadam nodrošināt pārmērīgā deficīta novēršanu ilgtspējīgā veidā, īstenojot Padomes ieteikumus, kas pieņemti pārmērīga budžeta deficīta procedūrā, noteiktos strukturālo korekciju pasākumus. Pēc pārmērīga budžeta deficīta novēršanas turpināt uz vidējā termiņa mērķi vārstos strukturālo korekciju pasākumus vismaz 0,5 % no IKP apmērā katru gadu – vai labos

⁸ Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

ekonomikas apstākļos vai nepieciešamības gadījumā vēl vairāk –, vai nodrošināt, ka tiek ievērots parādsaistību noteikums, lai panāktu augstās vispārējās valdības parāda attiecības ilgtspējīgu samazināšanos. Pastiprināt fiskālās korekcijas stratēģijas ticamību, efektīvi īstenot daudzgadu budžeta plānošanu un noteikt plašus budžeta pasākumus vidējā termiņa fiskālo mērķu sasniegšanai. Valdības izdevumu griestus padarīt saistošākus, ierobežojot tiesību aktos paredzētās iespējas diskrecionāru izmaiņu veikšanai. Fiskālās konsolidācijas atbalstam vajadzētu apsvērt iespēju palielināt ieņēmumus, izmantojot plašāku nodokļu bāzi. Uzlabot nodokļu sistēmu, lai tā veicinātu izaugsmi un būtu labvēlīgāka videi.

2. Lai uzlabotu izmaksu lietderību, turpināt veselības aprūpes nozares reformu, kas uzsākta Nākotnes veselības stratēģijas ietvaros. Veikt papildu pasākumus, lai samazinātu izdevumus par zālēm, tostarp biežāk veicot patentaizsardzības zāļu cenu atkārtotu saskaņošanu, palielinot ģenērisko zāļu pieejamību un uzlabojot zāļu izrakstīšanas praksi. Īstenot valsts veselības aprūpes iestādes finanšu pārvaldības reformu, lai vienādotu visu pakalpojumu sniedzēju sistēmas un nodrošinātu labāku sūdzību pārvaldību. No 2015. gada janvāra ieviest personas veselības apdrošināšanas kartes.
3. Turpināt uzlabojumus aktīvā darba tirgus politikas jomās, jo īpaši uzmanību pievēršot ilgstošiem bezdarbniekiem, personām ar zema līmeņa prasmēm un – saskaņā ar shēmas "Garantija jauniešiem" mērķiem – jauniešiem. Turpināt tālākizglītības un tālākapmācības (*FET*) sistēmas reformu, attīstīt nodarbinātības atbalsta shēmas un profesionālās apmācības programmas. Piedāvāt plašākas iespējas apmācībai darbavietā, uzlabot un nodrošināt *FET* kursu un mācību programmu nozīmīgumu, pielāgojot tos darba tirgus vajadzībām. Palielināt *Intreo* darba biroju sniegto atbalsta pakalpojumu apjomu un uzlabot to kvalitāti. *FET* sistēmas ietvaros nodrošināt nepārtrauktu pāreju/saikni starp *Intreo* birojiem un [vispārējās] izglītības un mācību valdēm.
4. Risināt māsaimniecību ar zemu nodarbinātības intensitāti problēmu un novērst bērnu nabadzības draudus, pakāpeniski atsakoties no pabalstu izmaksas un veicot papildu piemaksas, atsākot strādāt. Veicināt sieviešu līdzdalību darba tirgū, uzlabojot pilna laika bērnu aprūpes iespēju pieejamību jo īpaši ģimenēm ar nelieliem ienākumiem.
5. Attīstīt jaunas politikas iniciatīvas MVU jomā, tostarp politikas iniciatīvas banku un citu avotu finansējuma pieejamības veicināšanai parādu pārstrukturēšanas risināšanai. Veicināt iniciatīvas, lai uzlabotu MVU piekļuvi banku un citu avotu finansējumam. Banku nozarē ieviest sistēmu, lai uzraudzītu aizdevumu sniegšanu MVU. Vienlaikus nodrošināt, ka labāk tiek izmantoti pieejamie finansējuma avoti, kas nav bankas, tostarp trīs MVU fondi, kurus līdzfinansē Valsts pensiju rezerves fonds, *Microfinance Ireland* un pagaidu aizdevumu garantijas fonds. Veicināt to, ka MVU izmanto šos un citus finansējuma avotus, kas nav bankas. Pastiprināt kredītu uzraudzības iestādes redzamību un spējas strīdu izšķiršanā starp bankām un iespējamajiem aizņēmējiem MVU, kuriem iepriekš aizdevums ir ticis atteikts.
6. Uzraudzīt, cik veiksmīgi bankas ir sasniegušas noteiktos mērķus hipotekāro kredītu pārstrukturēšanā. Galvenajām hipotēku bankām noteikt vērienīgus mērķus, kas jāsasniedz 2014. gada trešajā un ceturtajā ceturksnī: ierosināt un īstenot risinājumus hipotēku aizdevumu, kuru atmaksa tiek kavēta par vairāk nekā 90 dienām, pārstrukturēšanai ar mērķi līdz 2014. gada beigām ievērojami samazināt kavēto hipotēkas maksājumu apjomu. Veicot revīzijas un mērķtiecīgas pārbaudes uz vietas, turpināt izvērtēt veikto pārstrukturēšanas pasākumu ilgtspēju. Izstrādāt vadlīnijas

noturīgiem risinājumiem. Lai veicinātu pārredzamību, regulāri publicēt datus par tiem banku aizdevumu portfeliem, kuri ir aizdevumi MVU un kuru atmaksa tiek kavēta. Izstrādāt stratēģiju, lai risinātu situācijas, kad ar komerciāliem nolūkiem izmantojamu nekustamo īpašumu saistīti riska darījumi rada finansiālas grūtības. Izveidot centralizētu aizdevumu reģistru.

7. Samazināt tiesvedības un saistīto pakalpojumu izmaksas un veicināt konkurētspēju, tostarp līdz 2014. gada beigām īstenojot Juridisko pakalpojumu regulējuma aktu, īpaši tā noteikumu, kas ļauj nodarboties ar daudzdisciplīnu praksi, un cenšoties atcelt advokātu tiesības veikt apķīlāšanu. Uzraudzīt tā ietekmi, tostarp uz juridisko pakalpojumu izmaksām. Veikt izpildpasākumus, lai nodrošinātu, ka Juridisko pakalpojumu regulatīvā iestāde sāk darboties nekavējoties un ka tā pilda savus tiesību aktos noteiktos pienākumus, tostarp publicē noteikumus vai vadlīnijas daudzdisciplīnu prakses īstenošanai un sūdzību izskatīšanai. Uzlabot datu vākšanas sistēmas, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu tiesvedību.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*